

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพต่อการปรับตัวด้านร่างกายและการปรับตัว
ด้านอัตมโนทัศน์ในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการผ่าตัดเสริมสร้าง
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวอุลลัช เกษกัน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุจิตรา ลิ้มอำนวยลาภ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิภาพร วรหาญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพต่อการปรับตัวด้านร่างกายและการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการผ่าตัดเสริมสร้าง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานี้ใช้ทฤษฎีการปรับตัวของรอยและแนวคิดการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยมะเร็งของวัตสัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการผ่าตัดเสริมสร้างที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จำนวน 28 คน ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2540 ถึงเดือนพฤษภาคม 2541 เลือกตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด จับคู่ตัวอย่างที่มีการวินิจฉัยโรคและวิธีการผ่าตัดคล้ายคลึงกัน แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน โดยการจับสลาก กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพ

โปรแกรมการฟื้นฟูสภาพเป็นโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับการผ่าตัดเสริมสร้าง แล้วนำไปจัดทำเป็นแผนภาพประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพออกเป็น 4 ส่วน และมีขั้นตอนการให้โปรแกรมการฟื้นฟูสภาพดังนี้ ก่อนผ่าตัด 1-2 วัน หลังผ่าตัดวันที่ 2 หลังผ่าตัดวันที่ 3 และหลังผ่าตัดวันที่ 7 และมีการทบทวนอีก 3 ครั้งคือ หลังผ่าตัดวันที่ 3 วันที่ 4 และวันที่ 8 ตามลำดับ ผู้วิจัยให้โปรแกรมการฟื้นฟูสภาพโดยการบรรยาย แสดงแผนภาพประกอบ ทำการสาธิต และให้การพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการปรับตัวด้านร่างกาย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากทฤษฎีการปรับตัวของรอยและแบบประเมินการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบประเมินการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่รักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องชนิดถาวรที่สร้างโดย เผชญ โชคบำรุง (2535) เครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิและหาค่าความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค ได้ค่าความเที่ยง 0.83 และ 0.88 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยการประเมินการปรับตัวด้านร่างกาย และการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์หลังผ่าตัด 2 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์, โกลโมโกรอฟ สมิโนฟ และวิลคอกซอนแมชแพร์ชายนแรงค์

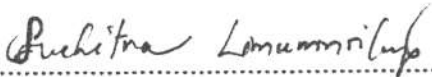
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

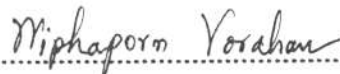
1. ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพมีการปรับตัวด้านร่างกายดีกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพมีการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ดีกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการฟื้นฟูสภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

THESIS TITLE : EFFECT OF REHABILITATION PROGRAM ON PHYSIOLOGICAL
AND SELF-CONCEPT ADAPTATION IN RECONSTRUCTION OF
HEAD AND NECK CANCER PATIENTS.

AUTHOR : MISS ULAI KATEKAN

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

..... Chairman
(Associate Professor Suchitra Limumnoilap)

..... Member
(Associate Professor Vipaporn Vorahan)

..... Member
(Assistant Professor Supawatanakorn Wongtanavas)

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research study. The purpose was to determine the effect of rehabilitation program on physiological and self-concept adaptation in reconstruction of head and neck cancer patients. The conceptual framework for this study was constructed, based on the Roy's adaptation model and Watson's principle of cancer rehabilitation.

The sample was 28 adult head and neck cancer patients who were treated by reconstructive surgery at the Srinagarind Hospital, Khon Kaen University, and the Khon Kaen Regional Hospital during November 1997 to May 1998. The sample was drawn by the selected criteria and matched pair of similar cases in terms of diagnosis and operative procedure. The patients were equally divided into 2 groups : the experimental group and the control group, with fourteen pairs by simple random sampling. The experimental group received the rehabilitation program while the control group did not receive it.

The rehabilitation program was constructed by the researcher, based on the problem of pre-operative and post-operative care and was then developed in a form of poster with captions. The rehabilitation program was divided into 4 parts which were provided by steps to the patients in 1-2 days pre-operation; second, third and seventh days post-operation with three times' review in third, fourth and eighth days post-operation respectively.

The research instruments included a demographic data questionnaire, physiological adaptation scale in reconstruction of head and neck cancer patients, which was developed, based on Roy's adaptation model and self-concept adaptation scale in reconstruction of head and neck cancer patients, adapted from the adaptation scale in self-concept of continuous ambulatory peritoneal dialysis patients, constructed by Phachoen Shokebumroong (1992). The Cronbach's alpha coefficient reliability score was 0.83 and 0.88 respectively.

The adaptation scale measurement was conducted with both groups two weeks post-operation and the statistical procedures employed in the study were the Chi-square test the Kolmogorov Smirnov test and the Wilcoxon matched-pairs signed-rank test.

These are the findings :

1. The patients who received the rehabilitation program had higher physiological adaptation than the patients who did not receive it, statistically significant at the 0.01 level.
2. The patients who received the rehabilitation program had higher self-concept adaptation than the patients who did not receive it, statistically significant at the 0.01 level.